

Энергія – для ефектыўнага развіцця

На Навагрудчыне пачалі дзейнічаць пілотныя праекты, рэалізаваныя пры фінансавай падтрымцы Еўрапейскага саюза ў партнёрстве з Міністэрствам прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя і Навагрудскім райвыканкамам.

У вёсцы Грабнікі запушчана ў эксплуатацыю ветраэлектрастанцыя магутнасцю 2,5 МВт. Праект міжнароднай тэхнічнай дапамогі “Устаноўка ветратурбіны ў Рэспубліцы Беларусь” быў прафінансаваны Еўрапейскім саюзам як частка праекту міжнароднай тэхнічнай дапамогі “Зялёная эканоміка ў Беларусі”. Правы карыстання запушчанай ветраэлектрастанцыяй перададзены Рэспубліканскаму центру дзяржаўнай экалагічнай экспертызы і павышэння кваліфікацыі Мінпрыроды. Энергія, вырабаваная на ветратурбіне, паступіць у электрасетку Гродзенскай вобласці, а сродкі ад яе рэалізацыі будуць выкарыстоўвацца на развіццё Цэнтра, у тым ліку і яго матэрыяльна-тэхнічнай базы.

Кампанія-вытворца ветратурбіны “VENCIS Энерджы АГ” (VENSYS Energy AG) правіла навучанне для работнікаў Цэнтра і будзе забяспечваць неабходную сэрвісную падтрымку ветраэлектрычнай устаноўкі праз філіял “VENCIS Польшча”.

Як расказалі ў прэсслужбе Мінпрыроды, ветратурбіна ўстаноўлена як паказальны праект з мэтай вызначэння ефектыўнасці выкарыстання ў нашай краіне ветравай энергіі, дэманстрацыі магчымасцяў і абагульнення вопыту яе эксплуатацыі, а таксама падрыхтоўкі спецыялістаў вытворчасці экалагічна чыстай энергіі. Гэта работа будзе праводзіцца ў цесным узаемадзеянні Цэнтра Мінпрыроды з Навагрудскім дзяржаўным аграрным каледжам.

Аграрны каледж стаў удзельнікам яшчэ аднаго праекта ЕС — “Развіццё УКЭ ў

Навагрудскім раёне — дарожная карта экалагічна чыстай тэрыторыі”. На базе ўстановы адукацыі запрацаваў вучэбна-кансультацыйны цэнтр па ўзнаўляльных крыніцах энергіі і павышэнні энергаэфектыўнасці. Спецыяльнае імітацыйнае абсталяванне і праграмае забеспячэішы дазваляюць больш наглядна і ефектыўна праводзіць кансультацыі для жы- хароў раёна па тэме эканоміі электрычнай і цеплавой энергіі, гарачай і халоднай вады. Сумесныя выдаткі Еўрапейскага саюза і Навагрудскага райвыканкама на рэалізацыю праекта склалі 40000 еўра.

Акрамя таго, з верасня 2018 года ў аграрным каледжы пачнецца падрыхтоўка спецыялістаў па новай спецыяльнасці “Ахова навакольнага асяроддзя і рацыянальнае выкарыстанне прыродных рэсурсаў”. Яе выпускнікамі стануць тэхнікі-тэхнолагі для экалагічных службаў, спецыялісты па энергазберажэнні для жыллёва-камунальнай гаспадаркі і будаўнічай галіны, а таксама спецыялісты па праектаванні, будаўніцтву і эксплуатацыі ўзнаўляльных крыніц энергіі.

“Зялёная” энергія з’явілася і ў Цэнтральнай раённай бальніцы Навагрудка. Пры фінансаванні Еўрапейскага саюза і Навагрудскага райвыканкама (у памеры 240 тыс. еўра) там запрацавала новая сістэма гарачага водазабеспячэння, якая выкарыстоўвае энергію сонца. Было ўстаноўлена 40 цеплавых калектараў, два цеплавыя насосы і дапаможнае абсталяванне, якія забяспечваюць кругласутачную і круглагадовую дастаўку гарачай вады ў радзільнае аддзяленне бальніцы. Эканомія бюджэтных сродкаў у месяц складзе каля 7 тыс. еўра.

Істочнік: Родная прырода. – 2018. – № 7. – С. 19.